

Kart

Økt 6

TID

90 min
inkl. pauser



Kunsten å lære

TEMA
21



OPPVARMING: KART BLANCHE

Dette skal skje:	Elevene beveger seg på gulvet/bakken og følger instruksjoner med utgangspunkt i de fire himmelretningene, samt X- og Y-akse.
Du trenger:	Laminerte gulvark: nord, sør, øst, vest, X-akse, Y-akse, 1, 2, 3, 4, 5, A, B, C, D, E +F, G, H, I, J, 6, 7, 8, 9, 10. En «geograf-caps» (KÅL-capsen). Maskeringstape (innendørs), farget vann (utendørs).
Forbered i forkant:	Print og laminér ekstra gulvark, dersom det ikke alt er gjort: F, G, H, I, J, 6, 7, 8, 9, 10
Forbered i rommet:	Plasser himmelretningene riktig (bruk kompass) på gulvet/på bakken. Lag en X- og Y-akse med tape /farget vann, og plasser bokstavarkene med lik avstand langs X-aksen og tall-arkene med lik avstand langs Y-aksen. Dersom øvelsen gjøres innendørs festes arkene med tape, dersom utendørs med stein e. l.
Slik ser rommet ut:	Åpent rom inne eller ute.

VEILEDNING:

Be elevene om hjelp til å forklare de ulike retning på gulvet/bakken: himmelretninger (nord, sør, øst, vest) og x – aksene og y – aksene med tall og bokstaver.

Veileder tar på geograf-capsen og instruksjonene begynner. Forklar at elevene skal følge instruksjonene til geografen, som innebærer å mime/leke at de gjør ulike ting, samtidig som de forflytter seg til i forhold til himmelretningene i rommet, X- og Y-aksene. Når geografen roper ut: «Kart blanche!» skal elevene bevege seg fritt – som de vil.

Husk å legge til ekstra utfordring og elementer i rommet etter hvert, slik at det fortsatt er utfordrende og gøy. Velg et utvalg av instruksjonene under (eller fra økt 1-4). Finn gjerne på egne instruksjoner!

- Løp mot sør-vestlig hjørne
- Finn en koordinat du aldri har stått på før, og gå på stedet der
- Del dere i to grupper: halvparten går til H8 – og den andre halvparten til G6
- Kart blanche!
- Sett deg ned i en egen koordinat og si hvilken koordinat du står på, på 3-2-1 (alle si samtidig)
- Gå på ekspedisjon fra lengst i øst til lengst i vest. Det er lava på B, D og F, så der kan du ikke trække. Hvis du trækker der må du dø, og krype til sør-østre hjørne av kartet.

REFLEKSJON: KARTKJENNSKAPSVEGG

Dette skal skje:	Elevene deler kartkjennskapen sin i par, og så på veggen.
Du trenger:	Papirrull, penner/tusj/farger, papir i ulike farger, lim, tape, sakser, noe å henge papirrullen opp på veggen med (tape, heftmasse/lærertyggis eller tegnestifter).
Forbered i forkant:	
Forbered i rommet:	Heng papirrullen opp på veggen, så lang at alle kan skrive og tegne på den samtidig. Evt. på gulvet, og at den henges opp etterpå.
Slik ser rommet ut:	Åpent rom

VEILEDNING:

Alle samles foran kartkjennsapsveggen.

1. Spør: Hva følte dere da dere fant geocache – boksene? Hvilke ferdigheter måtte dere bruke for å finne skattene? Hva har dere likt best med kart-temaet?
2. Del inn i par som snakker sammen i 2 minutter om alt de kan om kart: begreper, kjennskap, erfaring og kunnskap. Etter et par minutter kan parene gå sammen og ta noen minutter ved kartkjennsapsveggen, til å fylle inn resten av det de vet og har fått kjennskap til om kart i løpet av temaet. Be elevene finne seg noe å skrive/tegne med og gå fram til kartkjennsapsveggen og skriv/tegn. Dersom det er trangt kan de skrive/tegne på lapper som de fester til rullen etter hvert.
3. Avslutt med å beundre veggen, framheve ferdigheter elevene har utviklet, hvor godt de har jobbet i gruppene og andre ting som har utmerket seg positivt.

NOTATER

Kart

Økt 6

OBS

⚠ Mye forarbeid

TID

90 min
inkl. pauser



Kunsten å lære

TEMA
21



HOVEDAKTIVITET: GEOCACHING /SKATTEJAKT PÅ SKOLENS UTEOMRÅDE ⚠

Dette skal skje:	Elevene går på skattejakt i grupper og leter etter geocacher ut fra oppgitte koordinater.
Du trenger:	Gullkista, et hjemmelaget detaljert kart over skolen og skolens uteområde (kopierte opp i ett eksemplar til hver gruppe), geocache-bokser (minst 1 pr. gruppe + 3 ekstra) i ulike størrelse (isbokser, mindre vanntette bokser, gjerne variasjon mellom store og små) I hver boks skal det være legofigurer eller andre fine, små ting, en blyant og ei loggbok (T21Ø6 Geocache-logg ekte eller loggbøker fra økt 2), liste med koordinater til de ulike gjemmestedene. Ekstra legofigurer /andre selvlagde objekter, en til hver elev eller til hver gruppe.
Forbered i forkant:	Lag et, detaljert kart over skolen og skolens uteområde: Rutenett med x- og y-akse, med bokstaver og tall og målestokk (Bruk gjerne mal T21Ø6 Rutenett gammelt/hvitt eller T21Ø6 Rutenett profesjonelt.) Forbered Geocache – boksene (i hver: legofigurer eller andre fine, små ting, en blyant og ei loggbok (T21Ø6 Geocache-logg ekte eller loggbøker fra økt 2). Bestem hvor boksene skal gjemmes og skriv ned koordinatene deres på ei liste, ut fra koordinatene i det lagde kartet. Velg om alle gruppene skal få alle koordinatene i ulik rekkefølge, eller en del av dem. Gjem boksene (godt!) på riktig koordinater i forkant av økta. Legg lister med koordinater og ekstra legofigurer/håndlagde figurer i gullkista.
Forbered i rommet:	Sett gullkista på et bestemt sted utendørs, og notér ned koordinatene. Ta med kartene, som deles ut før kista blir funnet.
Slik ser rommet ut:	Utendørs

VEILEDNING:

Start utendørs.

1. Forklar at de, som i økt 2, nå skal på skattejakt, denne gangen på hele uteområdet til skolen. Forklar at det er gjemt mange geocacher, og at de skal få et ekte kart og koordinater de kan lete utfra. Forklar hvordan geocachene ser ut (isbokser, mindre bokser, variasjon mellom store og små e. l.), og hva de skal gjøre når de finner dem. Gruppene skal ved hjelp av koordinatene finne de ulike geocachene som er gjemt. Når de finner en cache skal de skrive navn og dato i loggboka i boksen. Som i ekte geocaching kan dere også ta noe fra eska, men da må dere også legge igjen noe som er like fint, eller finere. Deretter skal de legge boksen tilbake akkurat der de fant den. Prøv å finne og gjemme boksen mens ingen ser det. Deretter kan de lete etter en ny boks. Minn om at geocaching kan være vanskelig, men at det handler om å ikke gi opp!

2. Del inn i grupper. Hver gruppe får utdelt et ekte kart. Bruk gullkista til å vise et eksempel: Si koordinatene gullkista er gjemt på, og la gruppene teste ut hvordan de kan bruke sitt eget kart og koordinatene til å finne den. Sikre at alle har forstått.

3. Del ut (fra kista): legofigurer/egenlagde objekter de kan bruke til å bytte med, samt en liste med koordinater til hver gruppe.

4. Gruppene gjennomfører skattejakten på egen hånd. La gruppene jobbe selvstendig, men støtt og veiled der det trengs.

NOTATER